

NOVINKY z řešení interdisciplinárních evaluačních projektů

Dobrá sociální praxe z českého venkova

IREAS úspěšně dokončil zpracování deseti případových studií dobré praxe u projektů financovaných z Operačního programu Zaměstnanost ve výzvách místních akčních skupin (MAS). MAS jsou zajímavým, a jak ukazují realizované případové studie, i dobře fungujícím konceptem uplatňovaným v Evropské unii pro rozvoj regionů, který spočívá v podpoře aktivních regionálních hráčů (soukromých i veřejných), kteří se aktivně staví k rozvoji regionu. Evropská unie pak část finančních prostředků určených na regionální rozvoj poskytuje přímo MAS na podporu projektů v daném regionu. Předpokladem je, že místní lidé znají problémy a potřeby svého regionu lépe než úředníci na celostátní úrovni. A jak to skutečně funguje? Na to dává odpověď právě deset zpracovaných případových studií z oblasti sociálních služeb.

Koncept místních akčních skupin může být velmi přínosným pro rozvoj regionů

10 případových studií = 10 příběhů rozvoje českého venkova

Informace pro zpracování studií byly čerpány jak od realizátorů projektů, tak od pracovníků MAS, kteří se podíleli na přípravě, zpracování, a hlavně výběru projektů. Studie přinesly tyto hlavní závěry a zjištění:

- Projekty vycházejí z potřeb regionu a reagují na ně konkrétním a nejlepším možným způsobem díky znalosti regionu ze strany příjemce.
- Většina projektů reagovala přímo na potřeby definované ve Strategii komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD). S velkou částí projektů bylo dlouhodobě počítáno již v době přípravy SCLLD.
- Ve všech případových studiích byla prokázána důležitá spolupráce s dalšími partnery v regionu, i když oficiálně je institut partnerství v projektech využíván minimálně.
- Partneři se účastnili aktivit projektu z důvodu dlouhodobého působení příjemce v regionu a díky tomu získané kredibilitě.
- Spolupracující partneři pocházeli ze všech skupin (neziskový sektor, ziskový sektor, zájmové organizace, obce i fyzické osoby).
- U všech studií se projevoval výrazný princip tvorby projektové idey zdola nahoru, kdy nápad na vytvoření projektu byl generován přímo realizátory, případně ve spolupráci s cílovou skupinou na základě velmi dobré znalosti místních potřeb.
- MAS byla ve všech případech vnímána nikoli jako poskytovatel dotace, ale jako spolehlivý a cenný partner.
- Realizátoři oceňovali dobrou místní znalost ze strany MAS a schopnost posoudit potřebu intervence zamýšleného projektu.
- U několika zpracovaných projektů pomohla MAS realizátorům s navázáním potřebných kontaktů pro ještě lepší výsledky projektu.

Jaké jsou hlavní výsledky našich analýz?

Všechny případové studie lze dohledat na stránkách ESF <https://www.esfcr.cz/dobra-praxe-mas>

IREAS SE PODÍLÍ NA EVALUACI PRO EVROPSKOU KOMISI

V období od května 2020 do dubna 2021 participuje IREAS jako subdodavatel v mezinárodním konsorciu na evaluačním projektu pro Evropskou komisi. Evaluace je zaměřena na zhodnocení toho, do jaké míry se podařilo (resp. podaří) zakomponovat příslušná opatření týkající se přizpůsobení změně klimatu v operačních programech, které budou financovány z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF) a Fondu soudržnosti. Problematika přizpůsobení změně klimatu představuje jednu ze tří průřezových oblastí definovaných v nařízeních EU pro nové programové období. Další průřezové oblasti jsou společnost 4.0 a územní dimenze.

Martin Pělucha

JAKÉ JSOU PŘÍNOSY PROJEKTŮ V ODPADOVÉM HOSPODÁŘSTVÍ?

Pro Ministerstvo životního prostředí ČR jsme vytvořili komplexní metodický nástroj pro hodnocení přínosů podpořených projektů k plnění vybraných cílů Plánu odpadového hospodářství ČR. Tento nástroj jsme otestovali a následně provedli pilotní hodnocení přínosů projektů z programového období 2007-2013, resp. vybraných let z programového období 2014-2020. K vyhodnocení jsme aplikovali vybrané statistické analýzy, vícekritériální regresní analýzy a rovněž mapové výstupy. Výsledná navržená metodika umožní pravidelné hodnocení efektivnosti a účelnosti veřejných prostředků.

Studie se tak především soustředila na vyhodnocení environmentálních efektů projektů, které směřovaly do zařízení na nakládání s odpady a systémů odděleného sběru a prevence vzniku odpadu. Hodnotilo se rovněž to, do jaké míry podpořené projekty přispěly k vytvoření integrovaného systému nakládání s odpady na regionální úrovni a jejich propojení do celostátní sítě nebo ke zvýšení využívání odpadů s upřednostněním recyklace.

Viktor Květoň a Jan Slavík

INTERIM EVALUACE PROGRAMU A KONCEPCE APLIKOVANÉHO ZEMĚDĚLSKÉHO VÝZKUMU V ČR

V druhé polovině roku 2019 se IREAS podílel na zhodnocení dosavadní implementace Programu aplikovaného výzkumu Ministerstva zemědělství (MZe) na období 2017 – 2025, Země a vyhodnocení naplňování Koncepce výzkumu, vývoje a inovací Ministerstva zemědělství na léta 2016 – 2020. Závěry interim evaluace měly podobu jednak detailních evaluačních doporučení k implementaci hodnocených programů výzkumu a vývoje Ministerstva zemědělství a dále doporučení k dalšímu postupu v rámci hodnocené Koncepce. Závěrečná zpráva také obsahuje komplexní informace z provedených hodnocení Programu Země i Koncepce výzkumu, vývoje a inovací MZe na léta 2016 – 2022.

Martin Pělucha

NAŠE AKADEMICKÉ ÚSPĚCHY

Členové týmu IREAS se mohou pochlubit také svými akademickými úspěchy. Od srpna 2020 je náš kolega Viktor Květoň docentem v oboru sociální geografie a regionální rozvoj. V rámci habilitační přednášky prezentoval téma: Vývojová dynamika konkurenceschopnosti českých regionů v podmínkách intenzivní globalizace: role regionálních inovačních systémů a znalostních základů.

EVROPSKÁ EVALUAČNÍ SPOLEČNOST

Oto Potluka organizuje v rámci Evropské evaluační společnosti Tematickou pracovní skupinu k politikám EU, přičemž jejím hlavním cílem bude vyhodnocovat zkušenosti z prováděných evaluací. Za IREAS je také členem této pracovní skupiny Martin Pělucha. Vzhledem k důležitosti budování osobních kontaktů pro posílení sítě se budou členové Tematické pracovní skupiny setkávat každoročně na workshopech, kde budou diskutovat o aktuálních tématech spojených s evaluacemi.

PUBLIKACE

V rámci výzkumného projektu GAČR se podařilo v roce 2020 publikovat vědeckou monografii Martinu Pěluchovi s týmem dalších autorů v britském nakladatelství Routledge. Kniha má název „Rural Development in the Digital Age: Exploring Neo-Productivist EU Rural Policy“. Tato unikátní kniha je zaměřena na teoretické i praktické souvislosti politiky rozvoje venkova EU v rámci období 4.0 a zesilujících technologických proměn a digitalizace území.

KALENDÁŘ AKCÍ

Evaluační konference MMR 2020

4. – 5. 11. 2020

Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky (Národní orgán pro koordinaci) opět v Praze organizuje již 6. ročník oblíbené evaluační konference. Zástupci PS-Regiony IREAS se budou této konferenci také účastnit.

The 14th European Evaluation Society Biennial Conference

6. - 10. 9. 2021

Konference Evropské evaluační společnosti s příznačným názvem Evaluation in an Uncertain World: Complexity, Legitimacy and Ethics byla kvůli současné epidemiologické situaci o rok posunuta. Konference se uskuteční v dánské Kodani.